

веда ли сме? Да, азъ бихъ желалъ съврѣменнитѣ хора да сѫ като говедата. Слава Богу, говедата не се избиватъ поне. Ритатъ се, но не се убиватъ. Съврѣменнитѣ говеда не раззвѣтничатъ, не блудствуватъ, не пиянствуваатъ. Казватъ: говеда сѫ тѣ! Нека видимъ добрата имъ страна. Една кравица спокойно си дава млѣкото и никому зло не върши.

Не, днесъ ние трѣбва да се спремъ, защото сме прѣдъ една дилема. Ние сме прѣдъ прага на една велика пропасть. И ако се мрѣднемъ още една стжпка, ще бѫдемъ въ тази голѣма прѣпастъ. Ние се намираме прѣдъ крайния прѣдѣлъ на възможности за живѣтъ. И ако, като онзи цигуларь, не вземемъ камертона и нагласимъ цигулката си по тона на онзи основенъ камертонъ, а я опнемъ съ половинъ тонъ нагорѣ, жицата веднага ще се скъса. Хората днесъ сѫ обтегнали много своите струни. И тази неврастения, това разстройство се дължи на туй, че хората сѫ обтегнали своите струни. Запитватъ: „Какъ ще се излѣкува тази неврастения“? — Ще развъртишъ тази клечка, на която е завита струната. Не е само въ завъртването на клечката, но и въ развъртването. Ще я развъртвашъ, докато дойде до онзи основенъ камертонъ. Ще развъртвашъ, благородно е. Развъртването е въ полза на хората. Тази клечка се е завъртѣла повече, отколкото трѣба. Ще развъртишъ назадъ до естествения тонъ на камертона. Ще направишъ едно прѣдставление и ще отстѣпишъ. И всички ние не се нуждаемъ отъ настѣжпане, ние сме завъртѣли добродѣтелитѣ, а сега се нуждаемъ отъ отстѣжпане — ще отвъртваме клечката. Казватъ за нѣкого: отвъртѣла се клечката му. Че кое е по-опасно? Азъ казвамъ: да се развърти клечката е по-добрѣ, отколкото да се завърти. Кое състояние е по-хубаво? — Щомъ отвъртвашъ струната, тя е здрава, нѣма да се скъса, но щомъ я завъртвашъ, тя ще се скъса. Нѣко му дошло на ума да си раздаде имането. Казватъ: развъртѣла се клечката, мрѣднала му дѣската! А онзи, който задига имането на другитѣ хора, неговата клечка била на място, завъртѣна била! А, той е благороденъ човѣкъ, казватъ. Едно врѣме бѣше бѣденъ, но сега нѣма като него другъ. Да, нѣма като него другъ!

Питамъ: при тѣзи условия, какъ ще се оправи